

PRIKAZI I RECENZIJE

Alojzije Čondić

**USTANI, ZOVE TE.
BOGOSLOVNO-PASTORALNA RAZMIŠLJANJA**

Crkva u svijetu, Split, 2013., 289. str.

Knjiga koju je pod gornjim naslovom napisao doc. dr. sc. Alojzije Čondić sa Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu podijeljena je, osim *Uvoda* i *Zaključne misli* u tri poglavlja. Prvo nosi naslov: *Pastoralno bogoslovlje*, drugo: *Pastoralni rad ad intra*, te treće: *Pastoralni rad ad extra*. Knjiga predstavlja znanstveno teološko djelo iz pastoralne teologije. Napisana je jasnim jezikom. Stil teološko-pastoralnog izričaja koji autor koristi je prikladan i poetičan. Što se tiče literature na koju se autor poziva knjiga je izuzetno bogata te se može reći da predstavlja, osobito u nekim svojim dijelovima, dobar pregled promišljanja iz važnijih djela iz pastoralne teologije.

Prvo poglavlje, naslovljeno: *Pastoralno bogoslovlje*, posvećeno je, kao što mu i naziv kaže, proučavanju discipline pastoralne teologije ili pastoralnog bogoslovlja. Može se reći da u tom poglavlju autor na jezgrovit, a opet teološko-pastoralno bogat način proučava sve važne aspekte ove discipline. Radi se o proučavanju i njezinog objekta i metode, ali i njezine povijesti i sadašnjeg stanja, glavnih pravaca njezinog razvitka, kao i perspektiva za buduća proučavanja i razrade.

Drugo poglavlje, naslovljeno *Pastoralni rad ad intra*, posvećeno je nekim važnim temama koje su osobito značajne u odnosu na izgradnju crkvene zajednice iznutra, tj. u njoj samoj. To se na poseban način tiče teme sinodalnosti i kršćanskog odgoja, ali i teme zajedništva i uloge pastira i vjernika u njegovoj aktualizaciji. Autor na taj način otkriva i razrađuje ona područja koja su u našoj pastoralnoj

praksi danas osobito potrebna obnove i drugačijeg pristupa, osobito na razini župne zajednice.

Treće poglavlje – pod naslovom *Pastoralni rad ad extra* – u bitnome obrađuje temu evangelizacije i crkvene prisutnosti u društvenoj sredini, ali na način da jasno i cjelovito dotiče neke bitne točke vezane za ta važna područja života i djelovanja Crkve. Autor tako znalački proučava pitanje prvog navještaja i kerygme, ali i pitanja sekularizacije, kao i složeno pitanje društvenog pastorala.

Ova knjiga predstavlja utemeljeno i istinski znanstveno djelo iz pastoralne teologije. Upravo je to ono što je čini posebnom na području hrvatske teološko-pastoralne literature, budući da nam je potrebno više djela upravo te vrste. Autor se potrudio na istinski znanstven, a opet jednostavan i pristupačan način približiti čitateljstvu izvorišta, elemente i širu problematiku pastoralne teologije, ali i ukupnog pastorala danas. Knjiga, naime, sagledava temeljne elemente ove discipline, ali se u isto vrijeme hvata u koštac i s ključnim problemima pastoralnog djelovanja u suvremenim okolnostima. U tom pogledu treba reći da je ova knjiga jedinstveno djelo koje povezuje teološko-pastoralnu teoriju s konkretnim crkvenim djelovanjem i to na vrlo jasan i poticajan način. A upravo je to povezivanje jedan od ključnih problema pastorala danas, budući da teološka teorija često ostaje daleko od prakse, ali i sama praksa često biva zatvorenom za teološke teoretske uvide. Autor ove knjige nudi drugačiji put – put sinteze i obogaćivanja teološko-pastoralne teorije i konkretne prakse, predstavljajući u isto vrijeme upravo taj put jedinim ispravnim za cjelovito i sustavno crkveno djelovanje.

Uvjereni smo da ova jedinstvena knjiga nudi brojne i vrlo jasne odgovore na mnoga pitanja suvremenog pastorala. Napisana je u tradiciji Lateranske teološko-pastoralne škole pastoralista formiranih na Papinskom pastoralnom Institutu 'Redemptor Hominis' u Rimu. Iz te pozicije postaju jasnim uvidi obilježeni karakteristikama proučavanja baštinjenim na tom Institutu. Upravo ti uvidi daju originalni ton ovoj knjizi, a autor ih na vrlo jasan i jezgrovit način prenosi u hrvatsko teološko-pastoralno ozračje. I ti uvidi kao i autorova originalna mišljenja i razrade teološko-pastoralne materije zasigur-

no predstavljaju dragocjen doprinos domaćem teološko-pastoralnom proučavanju.

Iz svega navedenog vidljivo je da ova knjiga može i treba poslužiti pastoralnim teozozima u razvijanju teološko-pastoralne discipline, ali i ostalim njihovim kolegama iz drugih područja teologije u razvijanju sustavnog i utemeljenog interdisciplinarnog rada unutar teologije. No, knjiga može i treba poslužiti i svećenicima, vjeroučiteljima i vjeroučiteljicama, katehetama, ostalim pastoralni djelatnicima i svima onima koji na izravniji način sudjeluju u pastoralnom djelovanju Crkve kako bi obogatili svoje znanje o pastoralu i konkretno djelovanje učinili što prikladnijim u našem vremenu.

Nikola Vranješ